

Postprint Version	1.0
Journal website	http://medischcontact.artsennet.nl/Home.htm
Pubmed link	
DOI	

This is a NIVEL certified Post Print, more info at <http://www.nivel.eu>

Aarzelende samenwerking: Ziekenhuizen zoeken toenadering tot zelfstandige behandelcentra

JACK B.F. HUTTEN, HANNEKE VAN LINDERT, PETER P. GR

Zelfstandige behandelcentra (ZBC' s) moeten de concurrentie in de zorg aanwakkeren. Officieel moeten ze een samenwerkingsovereenkomst met een regulier ziekenhuis hebben. Vanuit de ziekenhuizen verloopt die samenwerking schoorvoetend, wijst een enquête onder stafvoorzitters van algemene ziekenhuizen uit.

Binnen het aanbod van medisch- specialistische zorg moet marktwerking worden gestimuleerd om beter tegemoet te komen aan de wensen van patiënten. Ziekenhuizen moeten meer gaan concurreren om de patiënten omdat nieuwe zorgaanbieders op de markt worden toegelaten. Dat is de kern van een recent advies van de Raad voor de Volksgezondheid en Zorg (RVZ).¹

Sinds 1998 wordt in Nederland een wettelijk onderscheid gemaakt tussen winstgerichte privé-klinieken en non-profit privé-klinieken, de zelfstandige behandelcentra (ZBC' s).² De eerste leveren aanvullende of ' luxe' zorg, zoals bepaalde ingrepen op het gebied van plastische chirurgie, de tweede richten zich op relatief eenvoudige poliklinische zorg of dagbehandeling die binnen het ziekenfondspakket valt. Het gaat uitsluitend om electieve ingrepen waarvoor wachtlijsten bestaan. Op dit moment hebben 42 ZBC' s een vergunning.³ Eén voorwaarde daarbij is dat een ZBC, in verband met kwaliteit en continuïteit van zorg, een samenwerkingsovereenkomst met een regulier ziekenhuis moet kunnen overleggen. De minister van VWS heeft kortgeleden aangegeven dat deze voorwaarde moet worden opgeheven om concurrentie te bevorderen.³

Voor deze discussie is het van belang om te weten hoeveel algemene ziekenhuizen op dit moment een formele relatie met een ZBC hebben, wat deze inhoudt en in hoeverre zij plannen hebben om in de nabije toekomst relaties met ZBC' s te ontwikkelen. Tijdens een uitgebreidere telefonische enquête waaraan 74 stafvoorzitters van de 91 algemene ziekenhuizen (81% respons) eind 2002 hebben deelgenomen, zijn ook enkele vragen gesteld over deze onderwerpen.

FORMELE RELATIES

Van de 74 algemene ziekenhuizen die zijn geënquêteerd hebben er negen een formele relatie met één of meer ZBC' s: zeven ziekenhuizen met één centrum, één

ziekenhuis met twee en één met drie centra. In één geval is er sprake van een holding en vijfmaal is de samenwerking geregeld via een schriftelijke overeenkomst. Drie stafvoorzitters konden niet aangeven hoe de relatie formeel is geregeld.

aspecten

Als ziekenhuizen samenwerken met ZBC's, betekent dit in de helft van de gevallen dat medisch specialisten in beide settings werken. De andere aspecten van samenwerking komen niet of veel minder voor (zie tabel).

TOEKOMST

Eind 2002 hadden dus negen algemene ziekenhuizen die aan het onderzoek hebben deelgenomen een formele relatie met een ZBC. In de nabije toekomst moet dit aantal waarschijnlijk aanzienlijk toenemen. Van de 65 algemene

ziekenhuizen die nu nog geen formele relatie hebben, hebben er 39 (60%) wel plannen in die richting. Meestal wordt nagegaan of het mogelijk is eigen ZBC's of privé-klinieken op te zetten. Daarbij wordt bijvoorbeeld gedacht aan het ombouwen van één locatie van het ziekenhuis tot ZBC, het creëren van een zorgboulevard in het ziekenhuis zelf met privé-klinieken voor onder meer plastische chirurgie en laserbehandelingen, of het zelf opzetten en exploiteren van ZBC's en privé-klinieken buiten de eigen locatie in de regio. Het stadium waarin deze plannen verkeren, verschilt nogal tussen de ziekenhuizen.

dr. J.B.F. Hutten,

programmamanager

mr. drs. H. van Lindert,

onderzoeker

prof. dr. P.P. Groenewegen,

afdelingshoofd

allen werkzaam bij het NIVEL

Correspondentieadres: NIVEL, Postbus 1568, 3500 BN Utrecht; e-mail: j.hutten@nivel.nl

SAMENVATTING

Een klein aantal algemene ziekenhuizen had eind 2002 een formeel samenwerkingsverband met een ZBC.

Bij vijf van de negen gevonden samenwerkingsverbanden werken de medisch specialisten in beide settings.

Veel algemene ziekenhuizen beraden zich om in de nabije toekomst zelf ZBC's en/of privé-klinieken te exploiteren. Een aantal heeft al concrete plannen.

Referenties

1. Raad voor de Volksgezondheid en Zorg (RVZ). Marktwerking in de medisch specialistische zorg. Zoetermeer: RVZ, 2003. 2. Centraal Planbureau (CPB). Zorg voor concurrentie. Een analyse van het nieuwe zorgstelsel. Den Haag: CPB, 2003. 3. Ministerie van VWS. Kamerstuk Verruimen ZBC-regeling. Den Haag, 21-3-2003.